

Projekt

z dnia 24 grudnia 2019 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XIV/86/19
RADY MIASTA SIEMIATYCZE**

z dnia 30 grudnia 2019 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2020 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1696 i 1815) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Miejski Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowany będzie z budżetu miasta.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Siemiatycze.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Agnieszka Monika Zalewska

Miasto Siemiatycze

**Miejski Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2020 rok**

Siemiatycze, grudzień 2019 r.

WSTEP

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2019 r. poz. 2277) nakłada na każdą gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miasta Siemiatycze.

Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492), z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 z późn. zm.), oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Celem Programu jest:

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
- zmniejszenie rozmiarów problemów, które występują aktualnie,
- zwiększenie zasobów niezbędnych do pokonywania już istniejących problemów,
- prowadzenie działalności wychowawczej i informacyjnej,
- ograniczanie dostępności alkoholu,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zadania przewidziane do realizacji zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji pozwalają na dokładniejsze poznanie środowiska lokalnego i jego potrzeb. Duże znaczenie dla miasta ma zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację zadań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Szczególnie istotnym aspektem są przedsięwzięcia kierowane do młodych mieszkańców miasta podczas realizacji programów uwzględniających zajęcia sportowe, zagospodarowanie czasu wolnego oraz organizację wypoczynku. Przy opracowywaniu powyższego Programu uwzględniono zasoby, jakimi dysponuje miasto do realizacji omówionych poniżej zadań jak i zwrócono szczególną uwagę na zaspokojenie istotnych w tym zakresie potrzeb.

Realizatorem programu będzie Pełnomocnik ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom mający swoją siedzibę w Punkcie konsultacyjnym ds. uzależnień w Siemiatyczach, powołany zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz pozostali realizatorzy przypisani do poszczególnych zadań.

DIAGNOZA SYTUACJI

1. Sytuacja demograficzna

W Siemiatyczach na dzień 19 listopada 2019 roku zamieszkuje **14 451 osób**.

Struktura demograficzna przedstawia się następująco:

- osoby w wieku produkcyjnym (18-64 r.ż.)- 9.789 osób, co stanowi 67,7% ogółu populacji i stanowi dominującą grupę wiekową
- osoby w wieku poprodukcyjnym (od 65 r.ż.) -2.424 osoby, co stanowi 16,8% ogółu mieszkańców
- osoby w wieku przedprodukcyjnym (0-17 r.ż.) – 2.238 osoby, co stanowi 15,5% ogółu mieszkańców

Dominującą grupą mieszkańców ze względu na płeć były kobiety 7.574 osób –52,4 %, natomiast mężczyźni stanowili 6.877osób- 47,6 % całej populacji mieszkańców miasta.

2. Spożywanie alkoholu przez dorosłych mieszkańców miasta- uwarunkowania i skutki.

2.1 Sytuacja materialna

Z uwagi na duży odsetek osób z problemem alkoholowym korzystających z pomocy MOPS istotne jest minimalizowanie oraz zapobieganie szkodom spowodowanym występowaniem w rodzinie problemu alkoholowego, poprzez objęcie tych rodzin kompleksową pomocą o charakterze profilaktycznym i naprawczym oraz tworzenie systemowych programów pomocy osobom z problemem alkoholowym.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach wynika, że do 19 listopada 2019 r. z pomocy MOPS w Siemiatyczach skorzystało 545 osób z czego u 21 występował problem alkoholowy.

2.2 Przemoc w rodzinie

Zjawisko przemocy w nierozłączny sposób wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Według danych statystycznych Policji większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Działania informacyjne w skali całego kraju oraz lokalne, w tym cykliczne kampanie „przeciw przemocy” przyczyniają się do zwiększenia wśród ofiar i świadków przemocy świadomości dotyczącej poznania swoich praw oraz nazw i adresów instytucji pomocowych.

Z informacji z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Siemiatycze wynika, iż do 19 listopada b.r. wdrożono 90 Niebieskich Kart (60 procedur) z czego w 48 występował problem alkoholowy.

2.3 Wykroczenia i przestępstwa związane z nietrzeźwością mieszkańców.

Według danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Siemiatyczach do19 listopada 2019 r. 66 osób (55 mężczyzn, 7 kobiet) zostało izolowanych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia.

W przypadku zatrzymanych kierujących w stanie nietrzeźwości do 19 listopada 2019 r. Komenda odnotowała 165 kierujących będących pod wpływem alkoholu. Analizując uzyskane dane warto wskazać także fakt, iż do 19 listopada 2019 r. 946 osób zostało ukaranych za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym, natomiast 286 osób zostało ukaranych za wykroczenia popełnione pod wpływem alkoholu.

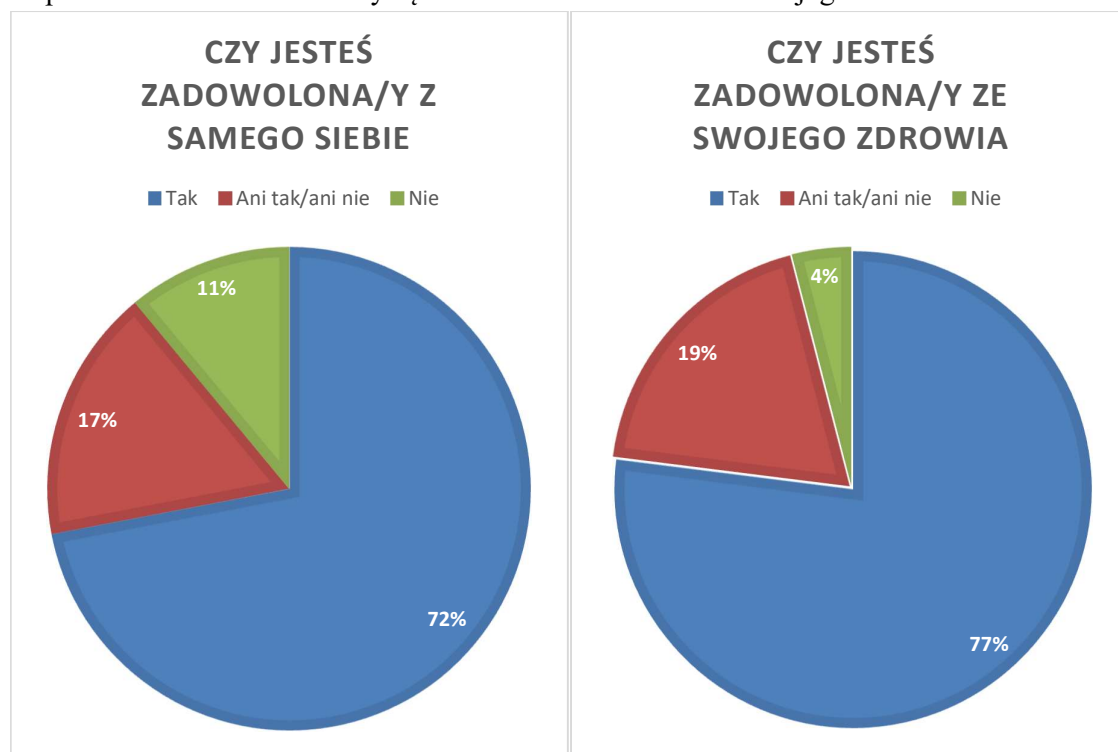
4. Spożywanie napojów alkoholowych przez młodych mieszkańców miasta Siemiatycze

W celu poznania specyfiki spożywania alkoholu przez młode osoby z terenu naszego miasta, rokrocznie prowadzone są badania ankietowe w szkołach.

Przeprowadzone w marcu 2019 r. anonimowe badania ankietowe w szkołach miejskich prezentują postawy młodych mieszkańców naszego miasta. Brali w nim udział uczniowie klas VI, VII, VIII łącznie 127 uczniów, 50% chłopców i 50% dziewcząt.

Z analizy przeprowadzonych badań wynika iż:

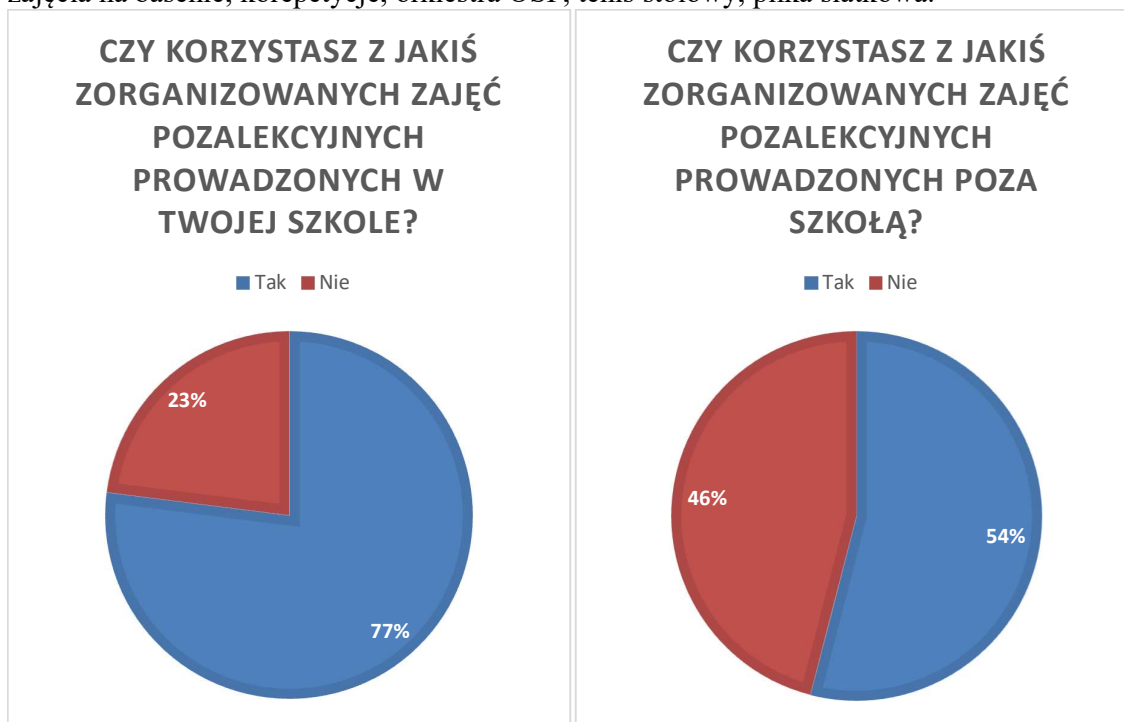
Z analizy ankiety wynika, że 72% badanych jest zadowolonych siebie, 77% ze swego zdrowia. Niezadowolonych z siebie samego jest 11%, ze swego zdrowia 4%. Około ¼ respondentów nie określiło czy są zadowoleni z siebie ani ze swojego zdrowia.

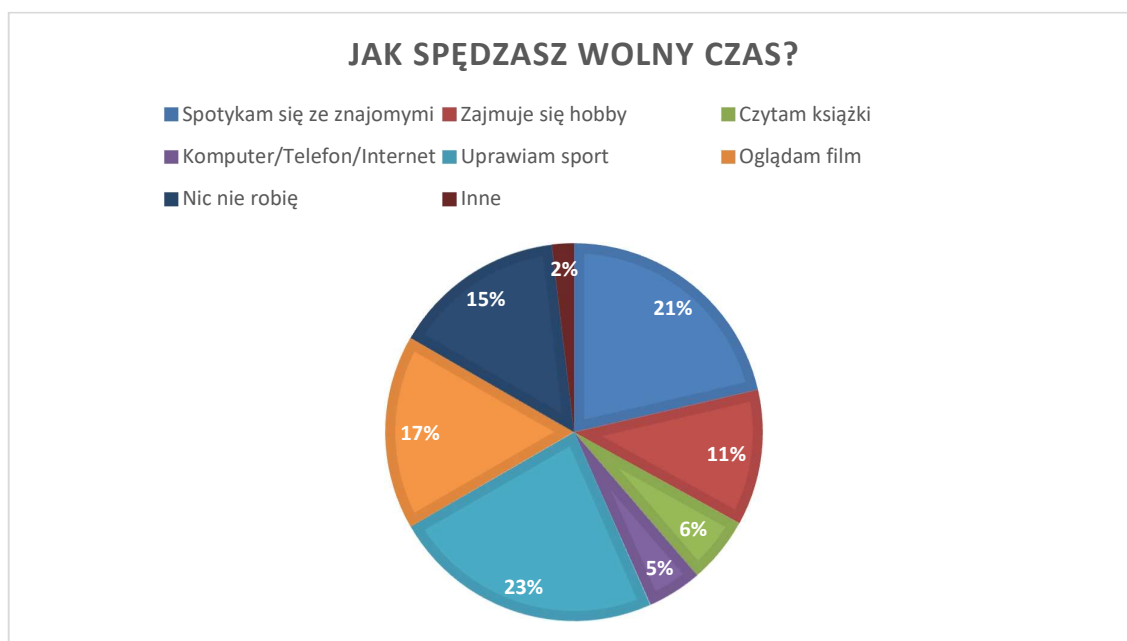
Kolejne pytanie tyczyło się spędzania czasu wolnego przez respondentów i udziału w zorganizowanych zajęciach.

W zajęciach prowadzonych w szkole uczestniczyło 77% respondentów, poza szkołą 54%. 23% nie korzysta z zajęć prowadzonych w szkole, a 46% nie uczestniczyło w zajęciach poza szkołą.

Uczniowie chodzący na zajęcia wymieniali takie jak: zajęcia z matematyki (prywatne), zajęcia wyrównawcze j. polski, matematyka (inne przedmioty), piłka nożna, komunikacja interpersonalna, karate, zajęcia teatralne, piłka ręczna, gry na instrumencie, szkoła muzyczna, lekcje pianina, zajęcia plastyczne, zajęcia taneczne, jazda konna, harcerstwo, gra na gitarze, zajęcia na basenie, korepetycje, orkiestra OSP, tenis stołowy, piłka siatkowa.

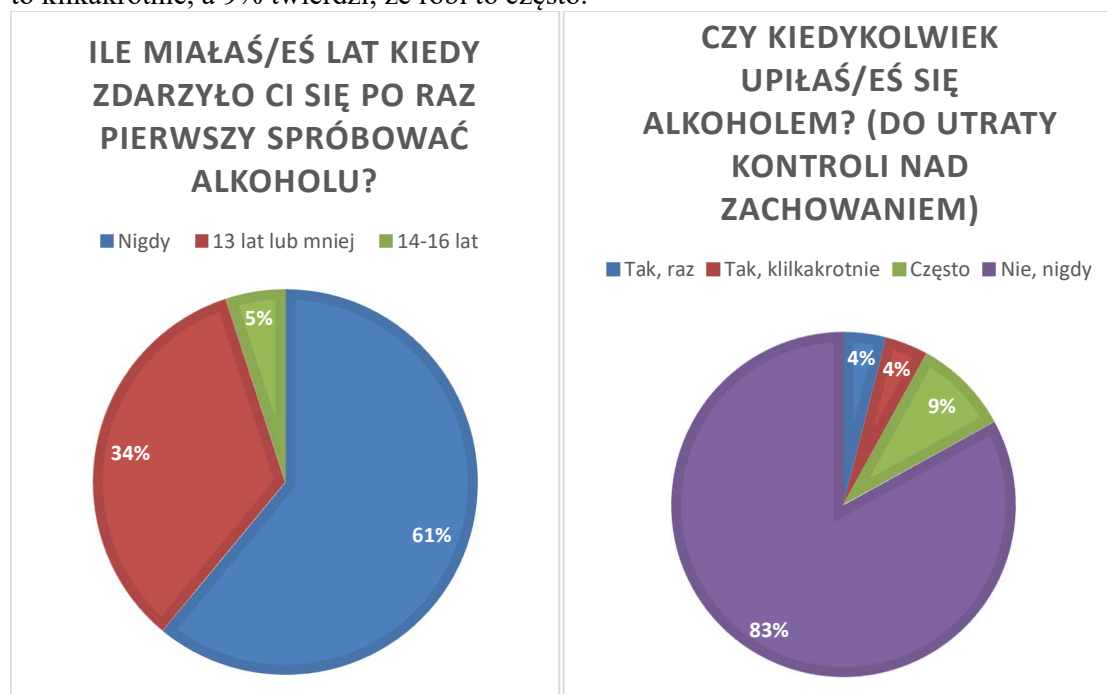
Czas wolny młodzież najczęściej spędza uprawiając sport – 23%, spotkania ze znajomymi - 21%, oglądanie filmów -17%, 15% nie robi nic, 11% pielęgnuje pasje i hobby. Poniżej 10% respondentów czyta książki, korzysta z telefonów i internetu.

Kolejne pytania dotyczyły się sięgania przez respondentów po substancje psychoaktywne.

Na pytanie „ile miałś lat kiedy zdarzyło Ci się po raz pierwszy spróbować alkoholu” 61% opowiedziało nigdy, 34% zaznaczyło 13 lat lub mniej, 14-16 lat zaznaczyło 5% badanych.

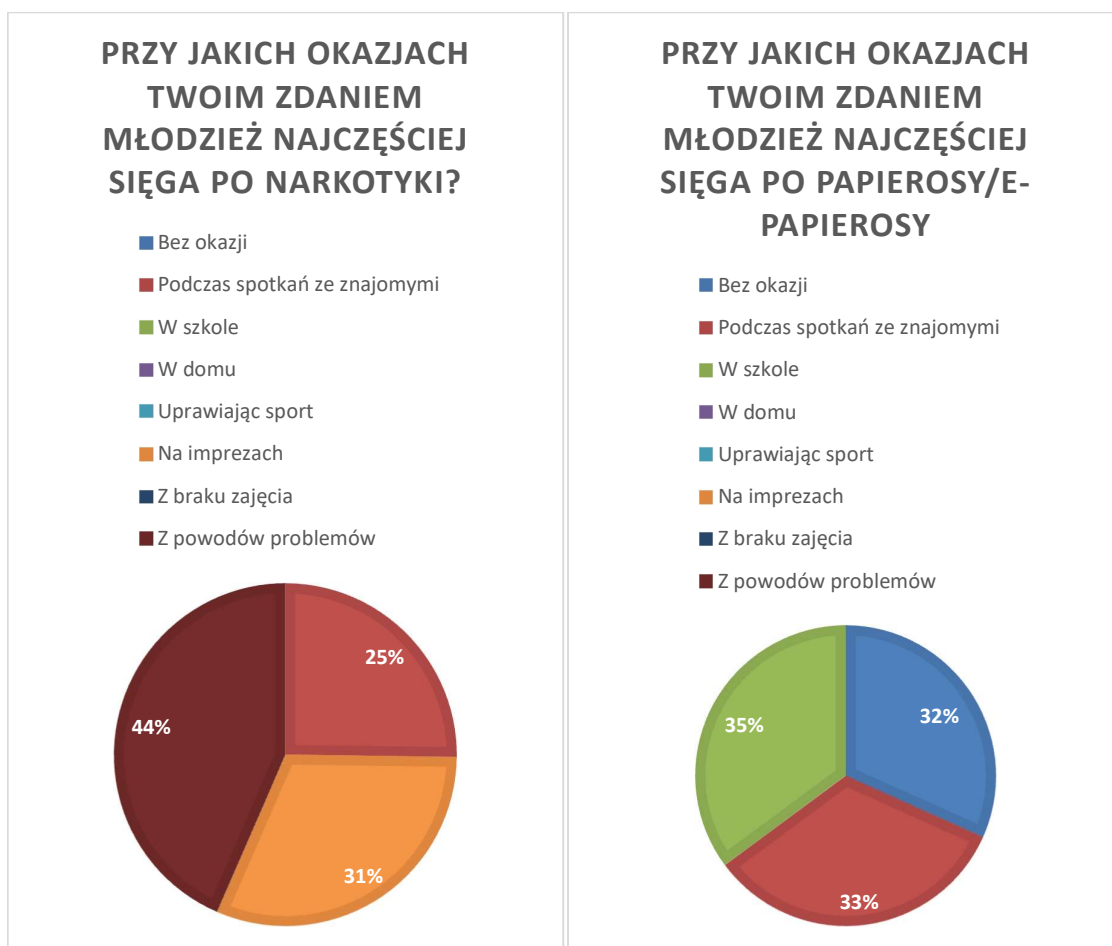
4% badanych stwierdziło, że tylko raz upiło się do utraty kontroli nad sobą, 4% zdarzyło się to kilkakrotnie, a 9% twierdzi, że robi to często.

Według uczniów młodzież sięga po alkohol najczęściej - 37% na imprezach, 32% z powodu problemów, 31% podczas spotkań ze znajomymi.

Po narkotyki sięgają najczęściej z powodu problemów - 44%, 31% na imprezach, 25% podczas spotkań ze znajomymi. Po papierosy najczęściej sięgają w szkole 35%, podczas spotkań ze znajomymi 33%, 32% bez okazji

Wiedza o konsekwencjach wynikających z sięgania po substancje psychoaktywne przedstawia się następująco: śmierć, pogorszenie stanu zdrowia, oddalenie się od rodziny i znajomych, brak kontroli nad sobą, kalectwo, zmęczenie, samobójstwa, zaburzenia dróg oddechowych, zabijanie innych, tracenie kontroli nad sobą, pogorszenia zdrowia, złe oceny, przemoc, kłótnie, ośmieszanie się, agresja, przedawkowanie, uzależnienie, myśli samobójcze, nadpobudliwość, zaburzenia psychiczne, problemy z rodziną, rówieśnikami, różne choroby, utrata znajomych, nowotwory, zatrucia, depresje. Zaledwie kilku badanych nie znało odpowiedzi na postawione pytanie dotyczące konsekwencji zażywania środków psychoaktywnych.

5. Punkt konsultacyjny ds. uzależnień

W Polsce działa ponad 2000 punktów konsultacyjnych (źródło: Rekomendacje PARPA 2020) które udzielają pomocy osobom uzależnionym i członkom rodzin z problemem uzależnień.

W 2019 r. w Punkcie konsultacyjnym w Siemiatyczach odbyły się 123 konsultacje przeprowadzone przez Pełnomocnika ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Ponadto 4 razy w miesiącu prowadzone były spotkania rehabilitacyjne z certyfikowanym terapeutą uzależnień (spotkania indywidualne oraz rodzinne). Do 19 listopada 2019 r. odbyło się 199 spotkań (z czego 36 rodzinnych tj. rodziców i dzieci lub małżeństw). Klientami były głównie osoby sięgające po narkotyki, alkohol – osoby niepełnoletnie oraz uzależnieni behawioralnie. Ponadto ze spotkań korzystali także członkowie rodzin żyjący z uzależnionymi, którzy uczęszczali na spotkania indywidualne wspierające.

6. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemiatyczach

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemiatyczach została powołana Zarządzeniem 97/11 Burmistrza Miasta Siemiatycze z dnia 2 sierpnia 2011 r. na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2019 r. (na dzień 19.11.2019r.) komisja skierowała 57 zaproszeń na posiedzenia komisji w stosunku do osób podejrzewanych o nadużywanie alkoholu.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 4 wspomnianej ustawy w skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Komisja ma swoją siedzibę przy ul. Legionów Piłsudskiego 1 i zbiera się na swoich posiedzeniach dwa razy w miesiącu. Komisja realizuje następujące zadania:

- motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego lub w przypadku odmowy - podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu,
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania oraz reklamy napojów alkoholowych w sklepach i lokalach gastronomicznych na terenie miasta,
- wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z zasadami usytuowania na terenie miasta miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz limitem tych punktów określonych w stosownych uchwałach Rady Miejskiej w Siemiatyczach,
- wdrażanie procedury „Niebieskiej karty” oraz podejmowanie działań określonych w § 11 pkt 1-3 i 5 w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245)
- współdziałanie z instytucjami i podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych w mieście.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach – posiedzeniach Komisji oraz za realizację czynności dodatkowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 450 zł miesięczne dla przewodniczącego oraz po 250 zł dla członków komisji. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie imiennej listy obecności i

może ulec zmniejszeniu proporcjonalnie do liczby nieobecności w stosunku do liczby posiedzeń w danym miesiącu.

CEL I ZADANIA

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców miasta Siemiatycze oraz podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych.

Wszystkie zadania proponowane poniżej spójne są z zagadnieniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 i obejmują zagadnienia z obszaru promocji zdrowia (realizowane poprzez edukację zdrowotną, szkolenia kadr, zadania regulujące i zapewniające skuteczne egzekwowanie przepisów) jak i szeroko rozumiane działania profilaktyczne.

Aby realizować skutecznie działania z zakresu profilaktyki uzależnień należy podjąć działania realizując 3 poziomy profilaktyczne. Według współczesnej typologii są to:

Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje tj. działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania te zazwyczaj są realizowane w populacji dzieci i młodzieży, młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Są to programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. Są to działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji

psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Są to interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Kontynuacja działalności Punktu konsultacyjno – terapeutycznego ds. uzależnień, w którym odbywają się darmowe dla mieszkańców miasta porady oraz konsultacje dla osób eksperymentujących, uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy rodzinie (utrzymanie i wyposażenie pomieszczeń Punktu, wynagrodzenie osób zatrudnionych).
2. Zajęcia rehabilitacyjne dla osób uzależnionych oraz rodzin z problemem alkoholowym realizowane przez certyfikowanego specjalistę terapii uzależnień w Punkcie oraz w Poradni Leczenia Uzależnionych od Alkoholu w Siemiatyczach.
3. Intensyfikacja działań w zakresie rozpatrywania wniosków o skierowanie na leczenie oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.
4. Dofinansowywanie doskonalenia zawodowego pracowników punktu, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego.
5. Promowanie grup samopomocowych abstynenckich.
6. Zakup materiałów edukacyjnych dla klientów i terapeutów.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Pomoc psychospołeczna i prawna dla ofiar przemocy domowej i rodzin z problemem alkoholowym:
 - informacje i porady prawne,
 - szeroko pojęte działania pomocowe zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym
2. Prowadzenie działań profilaktycznych realizowanych w trakcie wycieczek oraz organizacji czasu wolnego a także w świetlicy środowiskowej.
3. Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z rodzinami z problemem alkoholowym oraz przeciwdziałania przemocy.
4. Aktywne uczestnictwo w gminnym systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym i Grupą Roboczą Niebieskich Kart.

5. Przygotowywanie i propagowanie materiałów informacyjno - edukacyjnych adresowanych do mieszkańców dotyczących ofert pomocy dla rodzin z problemem alkoholowym i przemocy.
6. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym poprzez tworzenie indywidualnego systemu pomocy.
7. Włączenie się w ogólnopolskie oraz lokalne kampanie poświęcone rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy mające na celu edukację społeczeństwa.
8. Zajęcia warsztatowe dotyczące zwiększenia umiejętności interpersonalnych i radzenie sobie w sytuacji nacisku grupy rówieśniczej na używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałania przemocy.
9. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się.
10. Promocja imprez bezalkoholowych.
11. Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie miasta w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.
12. Zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, sposobów reagowania na przemoc i możliwości uzyskania pomocy poprzez prowadzenie lokalnych kampanii informacyjnych i edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci oraz przygotowanie i upowszechnianie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym (np. ulotki, informatory, strony internetowe).
13. Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez specjalistyczne szkolenia, prenumeratę publikacji i specjalistycznych opracowań, materiałów multimedialnych.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo –wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych skierowanych do grup rówieśniczych, o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. dla dzieci i młodzieży w szczególności sposób eksponujący szkodliwość alkoholu, narkotyków oraz „dopalaczy” (spektakle, zawody sportowe, festyny, konkursy, imprezy tematyczne, itp.).
3. Dofinansowanie profesjonalnych programów profilaktycznych oraz przedstawień profilaktycznych na terenie szkół.
4. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej

- z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych.
5. Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się „FreD goes Net”.
 6. Uzupełnienie działań prowadzonych lokalnie o programy ogólnopolskie, np. „Pomarańczowa Linia” – telefon pomagający rodzicom dzieci, które piją/upijają się.
 7. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.
 8. Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie badań, sondaży.
 9. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych – prowadzenie działań profilaktycznych realizowanych w trakcie wypoczynku oraz organizacji czasu wolnego oraz podczas zajęć kultywujących polską tradycję narodową.
 10. Prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (broszury, plakaty, ulotki z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej) dla określonych grup adresatów.
 11. Edukacja lokalnych decydentów i radnych co do wagi i skali problematyki alkoholowej i przemocy poprzez zapraszanie do udziału w lokalnych debatach, kampaniach, imprezach profilaktycznych.
 12. Organizowanie lokalnych i regionalnych kampanii oraz innych kompleksowych działań związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców, współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców oraz edukacja w szkołach średnich.
 13. Współpraca na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez szeroko rozumianą współpracę z instytucjami, które w zakresie swoich działań w różnym stopniu są powiązane z ruchem drogowym.
 14. Realizowanie działań profilaktycznych w środowisku pracy-działania profilaktyczne skierowane do osób dorosłych poprzez kampanie informacyjne – gdzie szukać pomocy, jak reagować w sytuacji ujawnienia problemów, których przyczyną jest alkohol oraz działania edukacyjne – dotyczące wzorów picia, szkód powodowanych przez alkohol itp.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.
2. Wspieranie stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych promujących abstynencję i zdrowy styl życia.

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów w zakresie reklamy napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych

osobom nietrzeźwym, osobom do lat 18-tu oraz na kredyt lub pod zastaw a także występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia
2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego
3. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miasta

Zadanie 6. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (kierowanie spraw do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim).

Przygotowywanie dokumentacji oraz kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania zmierzającego do poddania się obowiązkowi leczenia odwykowego względem osób nadużywających alkoholu. Pokrycie kosztów sądowych oraz kosztów poniesionych na sporządzenie opinii lekarzy biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia (psycholog, psychiatra).

Adresaci programu

- 1) osoby uzależnione od alkoholu.
- 2) rodziny osób uzależnionych od alkoholu.
- 3) osoby pijące w sposób ryzykowny i szkodliwy.
- 4) ofiary przemocy w rodzinie.
- 5) przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem alkoholowym i przemocy domowej.
- 6) przedstawiciele władz lokalnych.
- 7) społeczeństwo.

Zasady finansowania

Finansowanie programu będzie dokonywane w ramach środków własnych Miasta uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu, na które przewidziano w 2020 r. 450 000 zł. Ponadto realizacja niektórych zadań programu może odbywać się dzięki pozyskanym środkom z zewnątrz.

Monitoring i realizacja programu

Koordinację realizacji zadań powyższego Programu prowadzi Pełnomocnik ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Monitoring i realizacja Programu prowadzona będzie poprzez:

- sprawozdanie wewnętrzne dla Burmistrza oraz Rady Miasta Siemiatycze
- zewnętrzne dla Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku (ankieta PARPA G1).

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja zadań wynikających z ustawy prowadzona jest w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miasta Siemiatycze stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 zadania realizowane będą przez miejskie jednostki organizacyjne, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty, którym zadania zlecane będą w drodze otwartego konkursu ofert.

Zadania przedstawione w Programie realizowane będą ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ponadto realizacja niektórych zadań programu odbywać się będzie dzięki pozyskanym środkom z zewnątrz: z udziału w programach unijnych oraz od sponsorów. W trakcie ogłoszonych konsultacji społecznych nie wpłynął żaden wniosek o zmianę zapisów zawartych w publikowanym projekcie programu.